

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

第1展望台		空間放射線量	
H25		測定日時	
9月12日(木)		午前 午後 10時20分頃	
空間 線量	0.55 $\mu\text{Sv/h}$		
(地上50cmで測定)			
この数値は1時間当りの放射線量です。(単位: マイクロシーベルト)			
福島市	公園緑地課		

Erfarenheter av kriskommunikation på lokal och regional nivå i samband med kärnkraftsolyckan Fukushima 2011

Omslagsbild: Skylt. Foto: Anna Kjellander.

Rapporten kan laddas ner från Länsstyrelsen Dalarnas webbplats:
www.lansstyrelsen.se/dalarna/publikationer. Den kan även beställas
från Länsstyrelsen Dalarna, telefon 010 22 50 000.

Ingår i serien Rapporter från Länsstyrelsen i Dalarnas län, ISSN: 1654-7691.
Tryck: Länsstyrelsen Dalarnas tryckeri, maj 2014.

Erfarenheter av kriskommunikation på lokal och regional nivå i samband med kärnkraftsolyckan i Fukushima 2011

Åke Lindahl

Kontaktperson: Kajsa Sjösvärd, Samhällsbyggnadsenheten

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Förord

Denna rapport är slutpunkten på ett projekt om kriskommunikation som drivits i samverkan mellan våra myndigheter i Dalarnas och Gävleborgs län. I rapporten redovisas ett antal förslag på möjliga åtgärder för att utveckla vår förmåga att informera och kommunicera i händelse av en kärnteknisk olycka.

Bakgrunden till projektet är den slutsats vi dragit av tidigare genomförda övningar, som visat att det vid en allvarlig kärnteknisk olycka finns en mycket stor risk att såväl regionala som lokala myndigheter kommer att hamna i ett informationsvakuum. Länsstyrelser och kommuner kommer sannolikt inte få regionalt och lokalt anpassat underlag från nationella expertmyndigheter under den första kritiska tiden direkt efter det att en olycka har skett. Huvudfrågan för projektet har varit hur vi ska kunna klara vårt informationsansvar om anpassat underlag saknas.

Genom att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har beviljat medel från anslag 2:4 Krisberedskap har bland annat ett studiebesök i Japan kunnat genomföras. Det har varit ytterst värdefullt att på plats ha fått möta myndighetsföreträdare med erfarenhet av problem som uppstår när krisinformation och kriskommunikation inte fungerar vid en kärnteknisk olycka. Det har också varit viktigt för det fortsatta arbetet att ha fått ta del av vilken lärdom man dragit och hur detta påverkat deras förberedelser för att hantera liknande händelser i framtiden.

I rapporten lämnas en rad förslag till åtgärder. De ska ses just som förslag och förutsätter insatser på lokal, regional och nationell nivå. De kan behöva utvecklas ytterligare och förankras hos berörda aktörer. Vissa åtgärder ligger inom olika centrala myndigheters ansvarsområden. Andra som kan utföras lokalt och regionalt kräver nationell samordning för att de ska bli så effektiva som möjligt. Vår förhoppning är att förslagen också kan komma att kunna hanteras inom ramen för redan pågående aktiviteter. Till exempel i de arbeten som kommer att följa av regeringens beslut 2014-01-23, med uppdrag till bland andra MSB, angående beredskap för radiologiska och nukleära händelser.

Rapporten är slutpunkt på detta projekt men samtidigt startpunkten på ett fortsatt och nödvändigt utvecklingsarbete för att förbättra kommunernas, landstingens och länsstyrelsernas beredskap och förmåga att informera och kommunicera om en kärnteknisk olycka skulle inträffa.

Avslutningsvis vill vi tacka de representanter för Sveriges ambassad i Tokyo, Fukushima Prefecture, Fukushima City, Iitate Village, Tamura City och Iwaki City som välvilligt tagit emot oss och bidragit i vårt projekt och utvecklingsarbete.

Inger Eriksson
Länsråd
Länsstyrelsen Dalarna

Anna-Lena Österborg
Länsråd
Länsstyrelsen Gävleborg

Innehållsförteckning

Förord.....	2
Innehållsförteckning	3
1. Sammanfattning.....	5
2. Bakgrund, syfte och mål med projektet och studieresan till Japan	7
Länsstyrelsernas och kommunernas ansvar.....	7
Förutsättningar för att länsstyrelserna ska kunna fylla sitt ansvar	7
Erfarenheter från övningar.....	7
Erfarenheter från kärnkraftsolyckorna i Japan	7
Syfte och mål.....	7
3. Slutsatser och förslag till fortsatta åtgärder.....	9
4. Prioritering av slutsatser och åtgärdsförslag samt uppgift om vilka myndigheter som berörs	11
Prioritet 1.....	11
Prioritet 2.....	13
Prioritet 3.....	16
Bilaga 1	
Förberedelser för studieresan till Japan	20
Bilaga 2	
Genomförande av studiebesök i Japan.....	21
Bilaga 3	
Medlemmar i ledning, styrgrupp, arbetsgrupp och referensgrupp.....	25
Bilaga 4	
Möjliga ämnen för diskussion som överlämnades till prefekturen och till kommunerna före besöken.....	27
Bilaga 5	
Det officiella programmet på engelska.....	29
Bilaga 6	
Den svenska delegationen	33
Bilaga 7	
Värdar vid studiebesöken i Japan.....	37

1. Sammanfattning

Som ett led i arbetet med att stärka förmågan att informera och kommunicera i samband med en kärnteknisk olycka genomförde Länsstyrelsen Dalarna i samarbete med bland andra Länsstyrelsen Gävleborg, under i huvudsak 2013, projektet "Erfarenheter av kriskommunikation på lokal och regional nivå under katastrofen i Japan". Länsstyrelsen ansökte om medel ur anslag 2:4 Krisberedskap hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Projektet godkändes av MSB och medel beviljades.

Syftet var att genom litteraturstudier och besök på plats i Japan dels få del av de erfarenheter man dragit av information och kriskommunikation i samband med kärnkraftsolyckorna i Fukushima 2011 och dels få information om hur myndigheterna i Japan utnyttjar erfarenheterna för att förbättra sin förmåga att möta eventuella liknande händelser.

Under en vecka i september 2013 besökte en delegation, bestående av företrädare för landsting, länsstyrelser och kommuner i Dalarna och Gävleborg, Japan. Studiebesöken inleddes på Sveriges ambassad i Tokyo och följdes av en resa till Sendai City i Miyagi Prefecture för att se effekterna av tsunamin 2011. Därefter besöktes prefekturen i Fukushima och tre kommuner. En japansk prefektur har bland annat uppgifter som motsvarar många av de som länsstyrelsen har. Delegationen hade dessutom ett möte med borgmästaren i Iitate Village, en kommun som fortfarande är utrymd till följd av det radioaktiva nedfallet.

Bild: Mostphotos

Den svenska ambassaden i Tokyo har varit till ett mycket värdefullt stöd både vid förberedelserna för studieresan och vid genomförande av besöken.

Inför studiebesöken formulerades möjliga ämnen för diskussion som i förväg överlämnades till Prefekturen och kommunerna.

En övergripande fråga var vad man ansåg vara nyckel-/kärninformation för länsstyrelsen att förmedla till allmänheten, media och lokala myndigheter de första 24 timmarna efter en kärnkraftsolycka. Detta utifrån ett scenario där länsstyrelsen av något skäl inte har kunnat ha någon kommunikation med centrala expertmyndigheter eller inte har kunnat få regionalt eller lokalt anpassat underlag för vidare information om händelsen.

Vid studiebesöken på ambassaden, hos prefekturen och hos kommunerna gavs en bra inblick i de svårigheter som de japanska myndigheterna ställdes inför i den akuta fasen av katastrofen och de problem som de fortfarande har att hantera under en lång tid framåt.

Man redovisade också vilka erfarenheter och lärdomar man har dragit och hur de har påverkat till exempel japansk myndighetsstruktur och förberedelserna för liknande händelser.

Prefekturen och kommunerna visade också intresse för de svenska erfarenheterna efter kärnkraftsolyckan i Tjernobyl.

Utifrån litteraturstudierna och studiebesöken har ett antal slutsatser dragits och Länsstyrelsen Dalarna har, i samarbete med de personer som besökte Japan, formulerat förslag på möjliga åtgärder för att stärka förmågan att informera och kommunicera vid en kärnteknisk olycka.

Slutsatserna och förslagen har viktats och prioriterats utifrån tre huvudkriterier. De har var och en inom sig tre nivåer med 1 som högsta värde och 3 som lägsta. Kriterierna och nivåerna framgår av avsnitt 3 ”Slutsatser och förslag till fortsatta åtgärder”.

Utifrån projektets syfte, som handlar om att stärka förmågan vad gäller kriskommunikation, avser de tre högst prioriterade åtgärdsförslagen

- budskap/förberedd information,
- kanaler för information/kommunikation samt
- kunskap/kompetens hos beslutsfattare

2. Bakgrund, syfte och mål med projektet och studieresan till Japan

Länsstyrelsernas och kommunernas ansvar

I samband med extraordinära händelser ska länsstyrelserna och kommunerna, inom ramen för sina respektive ansvarsområden, verka för att informationen till allmänheten och företrädare för massmedia samordnas.

Om det skulle gälla en olycka vid en kärnteknisk anläggning, som leder till utsläpp av radioaktiva ämnen i sådan omfattning att det krävs särskilda åtgärder för att skydda allmänheten svarar länsstyrelsen dessutom för den räddningstjänst som situationen kräver. Med det följer också ett ansvar för att informera berörd befolkning.

Förutsättningar för att länsstyrelserna ska kunna fylla sitt ansvar

En av de viktigare förutsättningarna för att länsstyrelserna ska kunna kommunicera med och ge råd till allmänheten, och vid behov fatta beslut om skydd för befolkningen, är att det finns ett aktuellt regionalt och lokalt anpassat underlag om utsläppets utbredning och dess konsekvenser.

Erfarenheter från övningar

I samband med tidigare genomförda övningar har länsstyrelserna i Dalarna och Gävleborg konstaterat att ett stort problem har varit att på ett sakligt sätt kunna informera invånarna i länen initialt efter en kärnteknisk olycka.

Det största hindret har varit att det under det första dygnet/dygnen har saknats regionalt och lokalt anpassat underlag om exempelvis utsläppets utbredning och konsekvenser.

Upplevelsen är att de centrala expertmyndigheterna har haft svårt att förse länsstyrelserna med nödvändig information och att ge dem den vägledning som behövs.

Liknande erfarenheter finns från följderna av kärnkraftsolyckan i Tjernobyl då Gävleborg var ett av de värst drabbade länen.

En av de slutsatser som har dragits är att länsstyrelserna och kommunerna behöver ha en bättre beredskap för att, i ett läge där det saknas stöd och underlag från de centrala expertmyndigheterna, kunna informera och kommunicera med befolkningen den första tiden efter en kärnteknisk olycka.

Erfarenheter från kärnkraftsolyckorna i Japan

I mars 2011 inträffade en trippelkatastrof i Japan. En jordbävning förorsakade en tsunami som i sin tur utlöste en omfattande kärnteknisk olycka med radioaktiva utsläpp som följd.

Tsunamin ledde till att ett stort antal personer omkom eller skadades samt att infrastruktur och ett mycket stort antal byggnader förstördes.

Fortfarande i september 2013 är ett stort antal människor evakuerade till följd av förstörelsen efter tsunamin och/eller det radioaktiva utsläppet. Det finns exempel på kommuner som har totalutrympts på grund av den höga radioaktiva strålningen.

Även om Sverige inte kommer att drabbas av en kärnteknisk olycka till följd av en jordbävning eller en tsunami så konstaterades inför planeringen av projektet att behoven av att informera och kommunicera med berörd befolkning blir desamma oavsett orsak till haveri. Erfarenheterna från Japan är alltså i den delen tillämpliga även i Sverige.

Jordbävningen och tsunamin, med bland annat förstörd infrastruktur, ledde till mycket stora svårigheter att informera berörd befolkning. Vår bedömning var därför att det skulle vara intressant att, genom litteraturstudier och besök på plats, hämta erfarenheter som skulle kunna ligga till grund för att förbättra den egna förmågan.

Huvudfrågorna för oss var:

- vilka lärdomar man har dragit och
- hur de omsätts i planering för att hantera information/kommunikation i samband med eventuella nya olyckor i kärnkraftverk.

Mot den bakgrunden formulerade Länsstyrelsen Dalarna efter samråd med bland andra Länsstyrelsen Gävleborg ett projekt för åren 2012-2014 och ansökte om medel ur anslag 2:4 Krisberedskap hos MSB. Projektet godkändes och medel beviljades.

Syfte och mål

Syftet med projektet och studieresan var att genom litteraturstudier och besök på plats i Japan få del av de erfarenheter man dragit av information och kriskommunikation i samband med kärnkraftsolyckorna och hur prefekturer och kommuner utnyttjar dem för att förbättra sin förmåga att möta eventuella liknande händelser.

Målet med projektet var att få underlag för att kunna vidareutveckla länsstyrelsernas och kommunernas förmåga till krisinformation/kriskommunikation i samband med kärntekniska olyckor i Sverige eller närliggande länder.

3. Slutsatser och förslag till fortsatta åtgärder

En övergripande fråga vid studiebesöken i Japan var vad man ansåg vara nyckel-/kärninformation för länsstyrelsen att förmedla till allmänheten, media och lokala myndigheter de första 24 timmarna efter en kärnkraftsolycka. Detta utifrån ett scenario där länsstyrelsen av en eller annan orsak inte har kunnat upprätthålla någon kommunikation med centrala expertmyndigheter eller inte heller har kunnat få regionalt eller lokalt anpassat underlag för vidare information om händelsen.

Prefekturen och kommunerna i Japan förmedlade en bild av att myndigheter och allmänhet under lång tid endast hade tillgång till den information som gavs via media. Den var ofta obegriplig, förvirrande och skrämmande. Exempelvis publicerade media olika värden utan att ge referenspunkter som beskrev vad strålningen kunde leda till. Till detta kom också ryktesspridning med osanna uppgifter.

Representanterna för prefekturen ansåg att det viktigaste initiala budskapet till berörd befolkning är att behålla lugnet, gå inomhus och lyssna på radion för vidare information och instruktioner samt att inte lyssna på rykten.

Kommunerna svarade så gott som enhälligt att de tidigt hade behövt information om bland annat status för haveriet, spridningsområden, spridningsprognoser, strålningsnivåer och risker.

Andra erfarenheter och råd från kommunerna var till exempel att

- massmedia är den viktigaste kanalen för information till allmänheten,
- det måste finnas upparbetade rutiner för att förmedlingen av information ska kunna ges även vid elbrist,
- det är viktigt att befolkningen och beslutsfattarna, åtminstone på en elementär nivå, har samma kunskapsbas när det gäller radioaktiv strålning,
- det är viktigt att det finns tillgång till flera olika informationskanaler,
- fysiska möten i grannskapsgrupper (stadsdelsgrupper etc.) är viktiga,
- det är viktigt att ha tillgång till egen expertis som kan analysera fakta,
- budskapen om strålningsvärden och stråldoser måste vara enkla och sätta i relation till andra i vardagen förekommande strålkällor,
- budskapen om strålningsvärden och stråldoser beskriver vilka effekter de kan få,
- en allt för detaljerad information med siffror som inte kopplas till effekter riskerar att skrämma i stället för att hjälpa

Vår bedömning är att ett antal slutsatser kan dras om vad som är viktigt för att med framgång kunna förmedla information om ett inträffat haveri med radioaktiva utsläpp. Flera av slutsatserna är generella och giltiga även vid andra typer av extraordinära händelser.

Utifrån de slutsatser som dragits har förslag till möjliga åtgärder och förslag på ansvariga för att utveckla förutsättningarna för framgångsrik information och kommunikation vid en kärnteknisk olycka med radioaktiva utsläpp formulerats.

Slutsatserna och förslagen har viktats utifrån tre huvudkriterier. De har var och en inom sig tre nivåer med 1 som högsta värde och 3 som lägsta.

- Viktighet (1= Nyttä för medborgarna, 2=Förtroende för myndigheter, 3= För krishantering på sikt),
- Svårighet (1= Utförs inom länsstyrelsen, 2= Utförs i länet med regionala och lokala aktörer, 3= Utförs i landet med nationella aktörer.)
- Tid (1= Inom ett år, 2= inom 1-3 år, 3= mer än 3 år)

Slutsatserna och framförallt förslagen till fortsatta åtgärder har därefter prioriterats i de tre grupper som framgår av avsnitt 4, ”Prioritering av slutsatser och åtgärdsförslag samt förslag på ansvarig/ansvariga för åtgärderna”.

Vid prioriteringen har kriteriet ”Viktighet” och nytta för medborgarna varit styrande.

Det återstår ett arbete för att utveckla, förankra och tidsätta åtgärderna. Vidare behövs det klaras ut i vilka former och i vilka grupperingar/nätverk som de föreslagna åtgärderna ska genomföras. De behöver dessutom stämmas av mot andra i landet pågående arbeten.

En del åtgärdsförslag kan hanteras av länsstyrelser, landsting eller kommuner var för sig. I andra fall lämpar det sig bättre att ett fortsatt arbete sker i samverkan och samråd med andra till exempel inom de någon av de olika samarbetskonstellationer som redan finns etablerade, såsom NordSam för länsstyrelserna.

Andra förslag ligger inom olika centrala myndigheters ansvarområden och kräver deras engagemang. I flera fall kräver åtgärder som kan genomföras på regional och/eller lokal nivå även engagemang hos centrala ansvariga myndigheter för att de samordnat ska kunna genomföras nationellt för största möjliga genomslag och effekt.

4. Prioritering av slutsatser och åtgärdsförslag samt uppgift om vilka myndigheter som berörs

Prioritet 1

BUDSKAP/FÖRBEREDD INFORMATION mm

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Det bör alltid finnas enkel och tydlig basinformation/förebyggande information om radioaktiv strålning på den egna myndighetens kanaler, till exempel hemsidan.	Utveckla de egna kanalerna, som exempelvis hemsida och sociala medier, med ett grundläggande pedagogiskt material om radioaktiv strålning.	Länsstyrelser Kommuner Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)
Informationen bör också finnas förberedd för tryckning och massutskick.	Förbered för tryckning och massutskick av information.	Länsstyrelser
Det bör finnas förberedd enkel och tydlig information om hur allmänheten skall agera i situationer där allt underlag om inträffad händelse och dess konsekvenser ännu inte finns.	Formulera och förbered enkel och tydlig information om hur allmänheten skall agera i situationer där allt underlag om inträffade händelse och dess konsekvenser ännu inte finns.	Länsstyrelser Kommuner MSB SSM
	Skaffa kunskap om vilken information som finns förberedd på "Krisinformation.se".	Länsstyrelser
Det bör finnas förberedelser för att kunna ge målgruppsanpassad information.	Kartlägg vilka målgrupper som behöver ha anpassad information.	Länsstyrelser Kommuner Landsting

KANALER FÖR INFORMATION/KOMMUNIKATION

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Det måste finnas en aktuell bild av vilka kanaler, tekniska och övriga, som kan användas för massinformation respektive för kommunikation.	Inventera och säkerställ tekniska kanaler (Webb, sociala media, SMS, radio, högtalarbilar mm) som kan användas för massinformation” eller för kommunikation samt vilka andra kanaler och nätverk som exempelvis byaråd, hemtjänst, Frivilliga resursgrupper (FRG), Missing people, etc som kan användas för personliga möten. Stärk FRGs roll.	Länsstyrelser Kommuner Landsting

KUNSKAP/KOMPETENS HOS BESLUTSFATTARE

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Beslutsfattare och informatörer hos bland andra länsstyrelser, kommuner och landsting måste ha grundläggande kunskap om strålning och dess konsekvenser samt genom regelbundna övningar ha kompetens för att hantera information och kommunikation i samband med kärnteknisk olycka.	Inventera utbildningsutbud avseende radioaktiv strålning och dess konsekvenser Upprätta utbildningsplan. Analysera om och hur övningsplanen ska kompletteras med kortare och tätare genomförda övningar.	Länsstyrelser Kommuner Landsting MSB SSM

Prioritet 2

BUDSKAP/FÖRBEREDD INFORMATION mm

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Enkel och tydlig bas- /förebyggande informationen om radioaktiv strålning bör finnas på den egna myndighetens kanaler, t ex hemsidan. Den bör finnas förberedd för tryckning och massutskick och vara samordnad mellan berörda nationella, regionala och lokala myndigheter.	Initiera frågan om att utveckla samordnad information, genom t ex animerad film. Anslut till den utvecklingsprocess som pågår mellan länsstyrelserna i kärnkraftslänen. Underlag finns att hämta från Japan.	Länsstyrelser MSB SSM

KANALER FÖR INFORMATION/KOMMUNIKATION

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Valet av kanal/kanaler för information och kommunikation bör vid behov vara målgruppsanpassat.	Förbered strategi för val av kanal/kanaler för målgruppsanpassad information och kommunikation.	Länsstyrelser Kommuner Landsting

INFORMATION-/KOMMUNIKATIONSSTRATEGIER

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Det bör finnas alternativa handlingsstrategier för bland annat informationsinhämtning om någon myndighet inte kan fullgöra sin uppgift.	Initiera frågan om utveckling av alternativa handlingsstrategier för bland annat informationsinhämtning om någon myndighet inte kan fullgöra sin uppgift. Anslut till den utvecklingsprocess som pågår mellan länsstyrelserna i kärnkraftslänen.	Länsstyrelser MSB

KUNSKAP HOS BEFOLKNINGEN

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Grundläggande kunskap om radioaktiv strålning och dess konsekvenser behöver finnas hos befolkningen för att information om en inträffad olycka ska kunna förstås.	Initiera en diskussion om behovet av att på generell basis öka befolkningens kunskap om radioaktiv strålning och dess konsekvenser.	Länsstyrelser MSB SSM
Det är viktigt att befolkningen har kunskap om radion som viktigaste informationskanal under kriser och om alternativa möjligheter för radiomottagning vid elbrist.	Informera på egen hemsida och via frivilligorganisationer om radion som viktigaste informationskanal och om vikten av att alltid ha tillgång till radio med batterier.	Länsstyrelser Kommuner

PLANERING

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Det bör finnas övergripande planer för evakuering av boende även utanför de inre beredskapszonerna samt för mottagning av inkvarterande.	Utveckla en modell för övergripande plan för evakuering respektive mottagning av evakuerande från annan ort.	Länsstyrelser
Det bör finnas planer/strategier för att hantera spontanutrymmande.	Utveckla strategi för hantering av spontanutrymmande.	Länsstyrelser

TEKNISKT BESLUTSSTÖD

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Med hänsyn till betydelsen av att tidigt ha underlag och stöd för de råd som ska ges till befolkningen och för eventuella beslut om evakuering är det viktigt att ha kunskap om befintliga tekniska beslutsstödssystem.	Skaffa information om de svenska systemen LENA och Argos (båda förvaltas av Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM) för att prognostisera radioaktiva nedfall efter olycka. Undersök vilken information som kan fås via Nesa (Nationell expertgrupp för sanering).	Länsstyrelser

KUNSKAP/KOMPETENS HOS BESLUTFATTARE

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Det är viktigt att ha tillgång till lokal/regional expertis om nationell sådan inte är tillgänglig.	Inventera relevant expertkunskap avseende radioaktiv strålning och dess konsekvenser i länet. Teckna eventuellt avtal.	Länsstyrelser Kommuner

Prioritet 3

BUDSKAP/FÖRBEREDD INFORMATION mm

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Den förberedda enkla och tydliga information om hur allmänheten skall agera i situationer där allt underlag om inträffade händelse och dess konsekvenser ännu inte finns bör vara samordnad mellan berörda nationella och regionala myndigheter.	Initiera frågan om samordning med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM, och det radionukleära informatörsnätverket, RN-nätverket.	Länsstyrelser MSB SSM

KANALER FÖR INFORMATION/KOMMUNIKATION

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Teknikutvecklingen och tillkomsten av nya kanaler måste följas kontinuerligt.	Bilda ett forum för fortlopande analys av aktuell teknisk utveckling. Tas upp i informatörsnätverket i organisationen för samarbete mellan länsstyrelserna i Norrland (NordSam).	Länsstyrelser

INFORMATIONS-/KOMMUNIKATIONSSTRATEGIER

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Ansvarfördelningen, avseende beslut, vägledning/ råd, information/ kommunikation med anledning av radioaktiva utsläpp, mellan berörda myndigheter på alla nivåer måste vara tydlig och känd.	Initiera frågan med berörda myndigheter på alla nivåer och det radionukleära informatörsnätverket, RN-nätverket.	Länsstyrelser MSB SSM
Bland annat måste innebörden av länsstyrelsens uppdrag avseende information vid samordning och räddningstjänst konkretiseras i förhållande till det som de berörda nationella myndigheterna har.	Konkretisera innebörden av länsstyrelsens uppdrag avseende information vid samordning och räddningstjänst i förhållande till det som de berörda nationella myndigheterna har.	
Samordnade informations-/kommunikationsstrategier bör finnas för berörda myndigheter på nationell, regional och lokal nivå.	Samordnade informations-/kommunikationsstrategier bör finnas för berörda myndigheter på nationell, regional och lokal nivå. Anslut till den utvecklingsprocess som pågår mellan länsstyrelserna i kärnkraftsläna. Samordnas inom organisationen för samarbete i NordSam.	

ORGANISATION

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Det är viktigt att ha en uthållig (en vecka) organisation för beslutsfattande och för information/kommunikation.	Utveckla och eventuellt formalisera samarbete mellan län och kommuner.	Länsstyrelser kommuner

FÖRTROENDE

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Befolkningens förtroende för ansvariga myndigheter är grundläggande för hur information, råd, uppmaningar och beslut ska tas emot/efterföljas.	Initiera ett långsiktigt arbete för att stärka och upprätthålla förtroendet för den egna myndighetens roll och uppgift i samband med kärnteknisk olycka. En del i ett sådant arbete är en öppen, tydligt och korrekt information på respektive myndighets hemsida om vilken roll och vilket ansvar myndigheten har i samband med utsläpp av radioaktiva ämnen. Vidare vilken kunskap och kompetens avseende strålning som myndigheten har tillgång till och hur myndigheten utvecklar sin kompetens genom t ex övningar och hur myndigheter samarbetar före och under ett utsläpp av radioaktiva ämnen.	Länsstyrelser Landsting Kommuner

KUNSKAP/KOMPETENS HOS BESLUTSFATTARE

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Även annan personal än de som är ansvariga för beslut skyddsåtgärder och för information hos berörda myndigheter bör ha kunskap om radioaktiv strålning och dess konsekvenser som är anpassad till den egna verksamhetens behov.	Inventera den egna organisationens behov av utbildning avseende radioaktiv strålning och dess konsekvenser.	Länsstyrelser Kommuner Landsting

OMVÄRLDSBEVAKNING, KÄLLKRITIK

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Det måste finnas beredskap och kunskap för att ha kontinuerlig omvärldsbevakning och för att kritiskt kunna granska tillgängliga informationskällor.	Omvärldsbevakning avseende olyckor med radioaktiva utsläpp integreras i det löpande arbetet med omvärldsbevakning.	Länsstyrelser Kommuner Landsting

ALTERNATIVA KANALER FÖR MYNDIGHETSSAMVERKAN

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Det behöver finnas alternativa kanaler för myndighetssamverkan om de ordinarie kanalerna, inklusive Rakel, inte skulle fungera.	Inventera och följ teknikutvecklingen. Teckna eventuellt avtal med Frivilliga resursgrupper (FRG).	Länsstyrelser

SAMARBETE/SAMVERKAN

Slutsatser	Åtgärdsförslag	Berörda myndigheter
Det bör, bland annat för att undvika dubbelarbete, finnas en strategi för hur analyser ska genomföras och delges övriga myndigheter/organisationer vid ett radioaktivt utsläpp	Initiera utveckling av gemensam strategi	Länsstyrelser MSB SSM

Bilaga 1

Förberedelser för studieresan till Japan

Organisation

Länsstyrelsen i Dalarna anställde i november 2012 en projektsamordnare och formerade en projektorganisation bestående av ledning, styrgrupp, arbetsgrupp och referensgrupp, se bilaga 3.

Litteraturstudier

Under första halvåret studerades olika rapporter som bland annat utvärderade de japanska myndigheternas agerande efter olyckorna vid kärnkraftverken.

Ett viktigt underlag var den engelska versionen av rapporten från den oberoende parlamentariska kommissionen "The official report of The Fukushima Nuclear Accident Independent Investigation Commission – Executive summary". Den har funnits att hämta på det japanska parlamentets hemsida sedan mitten av oktober 2012.

I den beskrivs bland annat hur information nådde berörd befolkning efter olyckorna.

Ett annat underlag var Myndighetens för samhällsskydd och beredskap "Analys av samhällskonsekvenser efter radioaktiva utsläpp i Japan 2011". Analysen är från 2012.

Ett tredje underlag var länsstyrelsernas i Hallands, Kalmar, Uppsala och Skåne län redovisning 2012-04-27 av uppdraget att se över möjligheterna till fördjupad samverkan och samordning inom kärnberedskapen.

Arbetsmöten och urval av besöksobjekt

Under första delen av 2013 genomförde arbetsgruppen ett antal möten för att formulera de frågor som i förväg skulle sändas till prefekturen i Fukushima och de kommuner som skulle besökas. Frågorna framgår av bilaga 4.

Kontinuerliga avstämningar genomfördes med ledningen och styrgruppen och under våren och hösten genomfördes två avstämningsmöten med referensgruppen.

Den svenska ambassaden i Tokyo hjälpte till med urvalet av besöksobjekt och med kontakterna med Fukushima Prefecture samt kommunerna Fukushima City, Tamura City och Iwaki City.

Ambassadens kontaktperson översatte också bland annat de brev och frågor som skickades till prefekturen och kommunerna samt formulerade i dialog med Dalarna det officiella programmet för besöksveckan, se bilaga 5.

Under förberedelsearbetet engagerade länsstyrelsen två personer med god kunskap om japansk historia och med egna erfarenheter av att bo och leva i Japan. De genomförde i slutet av maj 2013 ett möte med de som skulle ingå i delegationen till Japan.

Bilaga 2

Genomförande av studiebesök i Japan

En delegation från Dalarnas och Gävleborgs län besökte Japan 14–22 september 2013. Deltagarna i delegationen framgår av bilaga 6. Den svenska ambassadens kontaktperson fungerade som tolk vid studiebesöken. Av bilaga 7 framgår vilka personer som mötte upp på de olika platserna.

För att få en bra bakgrund och förståelse inför besöken i prefekturen och kommunerna inleddes veckan med ett besök vid Sveriges ambassad i Tokyo och en rundresa i tsunamidrabbat område. Rundresan gick från Sendai med stopp i Gamou District, Arahama district, Yuriage district, Sendai airport, Watari district, Yamamoto district och Shinchi/Souma district.

Många spår finns kvar som dystra minnen av när tsunamivågen vällde in över den kilometerlånga badstranden utanför Sendai.

Foto: Marie Palm

Tsunamin orsakade stor förödelse längs Japans östra kust och långt upp på land med skador på bebyggelse och viktig infrastruktur.

Foto: Anna Kjellander

Rundresan gav en tydlig bild av den förödelse och de skador som drabbat området. Den visade också vilket oerhört omfattande uppretningsarbete som befolkningen och de japanska myndigheterna har genomfört. Det står dock klart att det återstår ett krävande arbete med att återuppbygga och/eller sanera drabbade områden.

Förstörda fordon och skrot har pressats samman och staplats i flera hundra meter långa rader.

Foto: Inger Eriksson

I de värst drabbade områdena måste de översta jordlagren grävas bort. Den kontaminerade jorden deponeras i plastbalar eller under presenningar. Vad som senare ska ske med deponierna är fortfarande oklart.

Foto: Anna-Lena Österborg

De som fortfarande är evakuerade bor i hastigt uppsatta baracker. I anslutning till vissa av dessa nya bostadsområden finns även affärer och restauranger. Även de i provisoriska baracker.

Foto: Eva Malmberg

Studiebesöken i Fukushima prefektur och de tre kommunerna, Fukushima City, Tamura City och Iwaki City, kompletterades med ett möte med borgmästaren i det helt evakuerade Iitate Village. Borgmästaren har nu sitt kontor i Fukushima City.

Foto: Marie Palm

Diskussionerna vid studiebesöken utgick så långt som möjligt utifrån de i förväg översända frågorna.

Minnesanteckningar och reflektioner från besöken har legat till grund för de slutsatser som dragits och de åtgärder som har föreslagits som en fortsättning på detta projekt.

Bilaga 3

Medlemmar i ledning, styrgrupp, arbetsgrupp och referensgrupp

Ledning

Inger Eriksson, länsråd	Länsstyrelsen Dalarna
Anna-Lena Österborg, länsråd	Länsstyrelsen Gävleborg

Styrgrupp

Lars-Håkan Jönsson, beredskapsdirektör	Länsstyrelsen Dalarna
Kajsa Sjösvärd, handläggare krisberedskap	”-
Åke Lindahl, projektsamordnare	”-
Lise Ekenberg, enhetschef	Länsstyrelsen Gävleborg

Arbetsgrupp

Åke Lindahl, projektsamordnare	Länsstyrelsen Dalarna
Kajsa Sjösvärd, handläggare Krisberedskap	”-
Eva Malmberg, informatör	Länsstyrelsen Gävleborg
Torleif Michel, handläggare räddningstjänst	”-
Anna Kjellander, informationschef	Ljusdals Kommun
Marie Palm, informatör	Avesta Kommun
Lena Sterner, presschef	Landstinget Dalarna

Referensgrupp

Johanna Flood, informatör	Länsstyrelsen Dalarna
Jan Olov Olsson, räddningschef/presumtiv räddningsledare	Älvdalens Kommun/ Länsstyrelsen Dalarna
Berit Löfgren, enhetschef	Länsstyrelsen Gävleborg
Eleonor Carlquist, handläggare	”-
Ulla Nilsson, handläggare beredskap	Länsstyrelsen Dalarna
Olle Rydell, länsveterinär	”-
Sara Arons, informationschef	Länsstyrelsen Uppsala
Ingela Boberg, beredskapssamordnare	Landstinget Dalarna
Mark Boustedt, presschef	Landstinget Gävleborg
Yngve Mattiason, beredskapssamordnare	Avesta Kommun

Michael Lindberg, beredskapssamordnare

Charlotte Olsson, miljö- o hälsoskyddsinspektör

Maria Höjer, miljöutredare

Leif Eriksson, kanalchef

Anneli Hällgren, kommunikationschef

Jakob Larsson, informatör

Söderhamns, Bollnäs och
Ovanåkers kommuner

Ludvika Kommun

Gävle Kommun

SR P4 Gävleborg

Strålsäkerhets-
myndigheten (SSM)

Myndigheten

för samhällsskydd

och beredskap (MSB)

Bilaga 4

Möjliga ämnen för diskussion som överlämnades till prefekturen och till kommunerna före besöken

Huvudfråga

Vad tycker ni är nyckel-/kärninformation för oss som länsmyndighet att förmedla till allmänheten, media och lokala myndigheter de första 24 timmarna efter en kärnkraftsolycka? Detta utifrån ett scenario där man inte har någon kommunikation med centrala expertmyndigheter.

Ansvar

Hur är ansvaret för information till, och kommunikation med berörda innevånare fördelat mellan centrala myndigheter, prefekturen och kommunerna direkt efter kärnkraftsolyckor?

Målgrupper

- Vilka är målgrupperna för er information?

Arbetar ni med anpassad information till olika målgrupper (människor med särskilda behov)?

Kanaler

- Vilka är era huvudsakliga kanaler för information till berörd befolkning?
- Hur använder ni sociala medier för information/kommunikation?
- Vilken kontakt har ni med frivilliga och hur utnyttjar ni dem som informationskanal?

Hur arbetar ni med omvärldsbevakning?

Media

- Hur är relationen mellan myndigheten och media?
- Hur arbetar ni med media som kanal till vardags?

Hur är förtroendet för myndigheter och media hos allmänheten?

Samverkan

Hur sker informationssamverkan mellan myndigheter och

- kommuner
- prefekturer

energiföretag som till exempel TEPCO?

Lärdomar

- Vad fungerade bra respektive mindre bra i informationen till och i kommunikationen med medborgarna i mars 2011?
- Vilka är de viktigaste lärdomarna som har dragits och hur kommer de att påverka förberedelserna för en liknande händelse?

Bilaga 5

Det officiella programmet på engelska

Tokyo

Embassy of Sweden, Tokyo
Kazumi Appleyard
03-5562-5095

Study Visit to Japan by County Administrative Boards of Dalarna and Gävleborg headed by Deputy Governors, 14 - 22 September 2013

Saturday 14 September

08.55 Arrival Narita, AY 73

Transport by Airport Limousine Bus to ANA Hotel
Walk to Villa Fontaine
Check-in Villa Fontaine (early check-in)

Sunday 15 September

9:00-12:00 Initial Meeting at the hotel before lunch
Izumi Garden 7F No. 6 Conference Room

Monday 16 September (public holiday, embassy open)

10:00-11:30 Hotel check-out
Walk to the embassy
Briefing at the embassy
Briefing by Ambassador Lars Vargö

Briefing by Niklas Kviselius, Science & Technology Office (embassy's experience immediately after triple disaster)

12:00-13:00	Lunch (venue?)
13:30-14:30	Meeting on trip to Fukushima
15:15 booked)	Departure Embassy for Tokyo Station (taxi
16:08	Departure Tokyo Station for Fukushima, Shinkansen Yamabiko 145
17:42	Arrival Fukushima Check in Hotel Sunroute Plaza Fukushima

Tuesday 17 September

09:40	Departure Fukushima Station, Yamabiko 205
10:01	Arrival Sendai Meet the taxi driver 3F Central Ticket Gate
10:10	Kataribe Taxi Tour of tsunami hit areas (10:30 Gamou district, 11:00 Arahama district, 11:30 Yuriage district, 12:15 Sendai Airport)
12:30-13:10	Lunch at Sendai Airport, restaurant Shojuan (terminal bldg. 3F) (13:30 Watari district, 14:30 Yamamoto district 15:00 Shinchi/Souma district)
17:30	Return to Fukushima City

Wednesday 18 September

10:00-12:00	Meeting at Fukushima Prefectural Office
10:00-10:15	Courtesy call to Dty Governor Uchibori
10:30-12:00	Interview/discussion with relevant section
12:30-13:30	Lunch (Sugitsuma Kaikan)

1400-14:30	Meeting with Dty Mayor Katahira at Fukushima City Municipal Office
17:00-18:30	Meeting with Mr. Kanno, Mayor of Iitate Village at Hotel Conference Room
18:30-19:30	Dinner with Mayor Kanno at the hotel restaurant Pastral

Thursday 19 September

08:30	Departure Fukushima City Transport by chartered bus
10:00-11:30	Meeting at Tamura City Municipal Office, 2F No 5 conference room Courtesy call to either Mayor Mr. Yukei Tomitsuka or Dty Mayor Mr. Yoshiharu Suzuki Interview/discussion with relevant officials
11:30	Transport to lunch venue
11:40-12:30	Lunch at restaurant Dolphin
12:30	Departure Tamura City Transport by chartered bus
14:00-15:30	Meeting at Iwaki City Municipal Office Courtesy call to Mr. Eiji Suzuki, Dty Mayor Interview/discussion with crisis management div. officials
15:40	Departure Municipal Office, transport to Iwaki Station by chartered bus (bus released upon arrival at the station)
16:16	Departure Iwaki, Limited Express Super Hitachi 54
18:35	Arrival Tokyo (Ueno Station) Transport to Villa Fontaine (taxi booked)

19:10 Arrival Hotel Villa Fontaine

Friday 20 September

9:00-12:00 Analysis/consolidation
Izumi Garden No.6 7F

Saturday 21 September

Free

Sunday 22 September

07:00 Departure hotel Villa Fontaine, Limousine bus
from ANA hotel

11:00 Departure Narita, AY 74 (Terminal 2)

Bilaga 6

Den svenska delegationen

Participants from the Counties of Dalarna and Gävleborg

ダーラナ県およびイエヴレボリ県からの参加者 名簿

Ms Inger Eriksson
Deputy Governor
County Administrative Board of
Dalarna
+46 70 558 99 54
inger.eriksson@lansstyrelsen.se

インゲル・エリ
クソン
ダーラナ県行政
委員会
副知事

Ms Anna-Lena Österborg
Deputy Governor
County Administrative Board of
Gävleborg
+46 70 633 1325
[anna-
lena.osterborg@lansstyrelsen.se](mailto:anna-lena.osterborg@lansstyrelsen.se)

アンナ=レナ・
エステルボリ
イエヴレボリ県
行政委員会
副知事

Mr Åke Lindahl
Project Coordinator
County Administrative Board of
Dalarna
+46 70 558 99 61
ake.lindahl@lansstyrelsen.se

オーケ・リンダ
ール
ダーラナ県行政
委員会
プロジェクト・
コーディネータ

Mr Jan-Olov Olsson
Fire chief
Municipality of Älvdalen
+46 70 264 92 25
jan-olov.olsson@alvdalen.se

ヤン=オーロ
フ・オルソン
エルヴダーレン
市
消防主任

Engages as incident commander
at the County Administrative
Board of Dalarna in the event of
nuclear accident

原子力事故の際
にはダーラナ県
行政委員会の事
故対策指令官と
して関与する

Ms Eva Malmberg
Information officer
County Administrative Board of
Gävleborg
+46 70 558 99 27
eva.malmberg@lansstyrelsen.se

エヴァ・マルム
ボリ
イエヴレボリ県
行政委員会
情報担当

Mr Torleif Michel
Safety and security officer
County Administrative Board of
Gävleborg
+46 70 289 40 17
torleif.michel@lansstyrelsen.se

トールレイフ・
ミケル
イエヴレボリ県
行政委員会
安全・セキュリ
ティ担当

Mr Michael Lindberg
Head of the Department of
Safety and Security
Södra Hälsingland Fire and
Rescue Services
+46 70 19 00 963
michael.lindberg@kfsh.se

ミカエル・リン
ドベリ
安全・セキュリ
ティ部長

セードラヘルシ
ングランド消防
救急サービス

Mr Mark Boustedt
Head of Public Relations
County Council of Gävleborg
+46 76 146 11 46
mark.boustedt@lg.se

マーク・ブース
テッド
イエヴレボリ県
行政委員会
広報主任

Ms Anna Kjellander
Head of Information and
Communication s Municipality of
Ljusdal
+46 70 228 05 05
anna.kjellander@ljusdal.se

アンナ・シェラ
ンダー
ユースダール市
情報・広報主任

Ms Marie Palm
Information officer
Municipality of Avesta
+46 70 676 50 09
marie.palm@avesta.se

マリー・パルム
アーヴェスタ市
情報担当

Ms Kajsa Sjösvärd
Assistant Project Coordinator
County Administrative Board of
Dalarna
+46 70 354 10 98
kajsa.sjosvard@lansstyrelsen.se

カイサ・シエス
ヴェルド
ダーラナ県行政
委員会
プロジェクト・
コーディネータ
助手

Contact at the Swedish Embassy in Tokyo and interpreter
在京スウェーデン大使館 連絡係・通訳

Ms Kazumi Appleyard
Political and Defence
Assistant
Embassy of Sweden, Tokyo
+81 3-5562-5095
kazumi.appleyard@gov.se

アップルヤード
和美
在京スウェーデ
ン大使館
政務・防衛補佐
官

Bilaga 7

Värdar vid studiebesöken i Japan

Swedish Embassy, Tokyo, September 16th

Mr. Lars Vargö, Ambassador

Mr. Niklas Kviselius, Science and innovation Attache

Ms. Kazumi Appleyard, Political and Defence Assistant

Fukushima Prefecture, September 18th

Mr. Masao Uchibori, Deputy Governor

Mr. Hitoshi Watanabe, Director Nuclear Power Safety Division

Mr. Hidetoshi Liiuma, Deputy Director Disaster Prevention Division

Fukushima City, September 18th

Mr. Kenichi Katahira, Deputy Mayor

Mr. Kazuhiko Takamura, Director Citizen Department

Mr. Kiyoshi Ogata, Deputy Director Citizen Department

Mr. Miasaru Akashi, Chief Sektion for promoting exchanges among cities

litate Village, September 18th

Mr. Norio Kanno, Mayor

Tamura City, September 19th

Mr. Yukei Tomitsuka, Mayor

Mr. Densaku Nemoto, Director, General Affairs Department

Mr. Kiyonori Watanabe, Director, Civil Department

Mr. Kouei Ouchi, Chief, General Affairs Division, General Affairs Department

Mr. Shigeru Nanaumi, Chief, Nuclear Disaster Management Division, Civil Department

Mr. Katsuhiro Otomi, Deputy Chief, General Affairs Division, General Affairs Department

Mr. Yoichi Kamata, Head, Decontamination Section, Nuclear Disaster Management Division,

Civil Department

Ms. Yuko Asano, Officer Nuclear Disaster Prevention Division

Iwaki City, September 19th

Mr. Eiji Suzuki, Deputy Mayor

Mr. Noritsugu Tate, Chief, Crisis Management Office, Administrative Management Department

Mr. Katsuhiro Tsuda, Director, Nuclear Disaster Management Division Crisis Management Office, Administrative Management Department

Mr. Yoshito Waragai, Deputy Director, Nuclear Disaster Management Division Crisis Management Office, Administrative Management Department

Mr. Naoto Kida Chief, Nuclear Disaster Management Division

Mr. Koji Takatsu, Chief of administration, Nuclear Disaster Management Division

Länsstyrelsens rapportserie

Här listas Länsstyrelsens samtliga rapporter utgivna de senaste tio åren. Många av dessa finns som pdf-er på Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/dalarna/sv/publikationer.

Många rapporter finns även på Falu Stadsbibliotek. Rapporterna kan beställas från Länsstyrelsen, telefon 010-22 50 000 med reservation för att upplagan kan ha tagit slut.

2005:01 Brand i Fulufjällets nationalpark.
2005:02 Individuell plan enligt LSS.
2005:03 Sammanställning av beviljade projekt 2004
2005:04 Vem ser barnet? En granskning av 100 familjehemsplacerade barn åren 2002-2003.
2005:05 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län, Kemiindustrisektorn – kemtvättar.
2005:06 Länsstyrelsens årsredovisning.
2005:07 Rättviksheden
Inventering av naturvärden inom Enån - Gärdsjöfältet – Ockrandalgången.
2005:08 Domar och beslut.
2005:09 Vem ser barnet?
2005:10 Trädgränsen i Dalafjällen.
2005:11 Lex Sarah 2005.
2005:12 Näringslivsklimat och entreprenörskap – en jämförande studie mellan Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län.
2005:13 Regional förvaltningsplan för stora rovdjur i Dalarnas län.
2005:14 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län – Gruvindustri
2005:15 Personligt ombud i mellansverige/myndighetseffekt er.
2005:16 Samordnad recipientkontroll i Dalälven 2004.
2005:17 Delårsrapport.
2005:18 Näringslivsstrukturen på Dalarnas Landsbygd.
2005:19 Metallhalter i dricksvatten från borrade brunnar i Dalarnas län.

2005:20 Personligt ombud i Mellansverige - klienters uppfattningar av de stöd de fått.
2005:21 Fisk- och kräftodlings- verksamhet i Dalarnas län – nulägesbeskrivning 2004.
2005:22 Tillsyn över enskild verksamhet och entreprenader.
2005:23 Efterbehandling av gruvavfall i Falun.
2005:24 EnergiIntelligent Dalarna, regionalt energiprogram.
2005: 25 Personligt ombud i Mellansverige- ombuden och deras arbete.

2006:01 Uppföljning och utvärdering av Dalarnas landsbygdsprogram 1997-2002.
2006:02 Strategi för formellt skydd av skog i Dalarnas län.
2006:03 Sammanställning av beviljade projekt 2002-2005 . Projektmedel för alkohol- och narkotikaförebyggande insatser.
2006:04 Delaktig i hemtjänsten.
2006:05 Verksamhetsplan 2006-2008.
2006:06 Årsredovisning 2005.
2006:07 Landsbygdsprogram för Dalarna.
2006:08 Rotogräsgruppen 2003-2005.
2006:09 Ej verkställda domar och beslut
2006:10 Särskilt boende för personer med demenssjukdom.
2006:11 Epizootiberedskap, uppdaterad
2006:12 EnergiIntelligent Dalarna.
2006:13 Samrådsredogörelse och beslut, EnergiIntelligent Dalarna.
2006:14 Risk- och sårbarhetsanalys 2005.

2006:15 Personligt ombud i Mellansverige Vägledning inför framtiden.
2006:16 Alla visste om det men alla visste olika. Konsekvenser för enskilda när särskilda boenden avvecklas. Regiontillsyn i fem län. 2006:17
Bostadsmarknadsläget i Dalarna 2006-2007.
2006:18 Designåret 2005 i Dalarna – slutrapport.
2006:19 Ekomat – slutrapport.
2006:20 Anmälningsplikten Lex Sarah
2006:21 Statens nya geografi.
2006:22 Dalarnas Naturminnen.
2006:23 Samordnad recipientkontroll i Dalälven 2005.
2006:24 Individuell plan enligt LSS.
2006:25 Delårsrapport.
2006:26 Dokumentation 2006 års regionala energiseminarium.
2006:27 Grundvatten och dricksvattenförsörjning – en beskrivning av förhållandena i Dalarnas län 2006.
2006:28 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län. Tillstånds-pliktiga anläggningar i drift.
2006:29 Gruvstugor.
2006:30 Kartläggning av öppenvården gällande missbruk i Dalarnas län.
2006:31 Slitage på leder.
2006:32 Anhörigstödet i Dalarna, lägesrapport 2006.
2006:33 Kartläggning av den öppna Missbrukar- och beroendevården i Dalarnas län.
2006:34 Vattnets näringsgrad i Nedre Milsbosjön under de senaste årtusendena.
2006:35 Vedskalbaggar i Gåsbergets och

Trollmosseskogens naturreservat, Ore socken, Rättviks kommun.
 2006:36 Bottenfauna i Dalarna juni 2005.
 2006:37 Dalarnas miljömål 2007–2010. Remissversion.
 2006:38 Satellitdata för övervakning av våtmarker.
 2006:39 Inventering av vattensalamander i Dalarnas län 2006.

2007:01 Miljömålen i skolan – en handledning för lärare i Dalarna.
 2007:02 Regional risk och sårbarhetsanalys 2006.
 2007:03 Verksamhetsplan för Länsstyrelsen Dalarna 2007-2009.
 2007:04 Årsredovisning 2006 för Länsstyrelsen Dalarna.
 2007:05 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län, Gruvindustri – etapp 2.
 2007:06 Luftkvalitet i Dalarnas större tätorter under perioden 2006.
 2007:07 Dalarnas miljömål 2007–2010.
 2007:08 Samrådsredogörelse och beslut till Dalarnas miljömål 2007–2010.
 2007:09 Fjärranalys i kulturmiljövärden.
 2007:10 Ej verkställda domar och beslut 2006.
 2007:11 Vattenkemiska effekter av 10 års våtmarkskalkning i Skidbäcksbäcken.
 2007:12 Bostadsmarknadsenkät 2007-08.
 2007:13 Kartläggning av farliga kemikalier.
 2007:14 Metaller, uran och radon i vatten från dricksvattenbrunnar.
 2007:15 Fäbodbeta & Rovdjur i Dalarna.
 2007:16 Anmälningsskyldigheten En sammanställning av Lex Sarahanmälningar i kommunal och enskild verksamhet i Dalarnas län.
 2007:17 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län. Primära och sekundära metallverk, metallgjutier och ytbehandling av metall.
 2007:18 Redovisning av hur kommunerna i Dalarna

använder sig av sina korttidsplatser.
 2007:19 Delårsrapport 2006-06-30.
 2007:20 Vindområden i Dalarnas län – Redovisning inför Energimyndighetens ställningstagande om riksintresse-områden för vindkraft 2007.
 2007:21 Samordnad recipientkontroll i Dalälven 2006.
 2007:22 Bioenergipotentialet i Dalarnas län.
 2007:23 Dokumentation av 2007 års energiseminarium.
 2007:24 Inventering av förorenade områden – kemiindustriområdet
 2007:25 Tillsyn över enskild verksamhet
 2007:26 Verksamhetstillsyn inom socialtjänsten i Hedemora kommun 2007.
 2007:27 Verksamhetstillsyn inom socialtjänsten i Rättviks kommun 2007.
 2007:28 Regionala landskapsstrategier i Dalarnas län.

2008:01 Regional risk och sårbarhetsanalys.
 2008:02 Verksamhetsplan 2008-2010.
 2008:03 Årsredovisning 2007 för Länsstyrelsen Dalarna.
 2008:04 Milsbosjöarna - ett pilotprojekt inför arbetet med åtgärdsprogram inom EU:s Ramdirektiv för vatten.
 2008:05 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län – verkstads-industrin.
 2008:06 Naturbeteskött.
 2008:07 Förstudie ängar.
 2008:08 Förstudie fäbodlar.
 2008:09 Design för företag i Dalarna.
 2008:10 Bostadsmarknadsenkät 2008-09.
 2008:11 Stormusselinventering
 2008:12 Fäbodbruk ur ett brukarperspektiv.
 2008:13 Organiska miljögifter i grundvatten.
 2008:14 Inventering av förorenade områden i Dalarna län — Nedlagda kommunala deponier.

2008:15 Vattenvegetation i Dalarnas sjöar; Inventeringar år 2005 och 2006.
 2008:16 Uppdrag barn i Dalarnas län.
 2008:17 Identifiering av riskområden för fosforförluster i ett jordbruksdominerat avrinningsområde i Dalarna.
 2008:18 Inventering av vildbin i Dalarna
 2008:19 Inventering av steklar i sandtallskog.
 2008:20 Inventeringsmetodik för klipplavar.
 2008:21 Kommunernas beredskap för personer med utländsk bakgrund inom äldreomsorgen.
 2008:22 Samordnad recipientkontroll i Dalälven 2007.

2009:01 Metod för kemikaliekontroll inom ramen för miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö.
 2009:02 Verksamhetstillsyn inom socialtjänsten i Leksand kommun 2008.
 2009:03 Bibaggen i Dalarna.
 2009:04 Vattenvårdsplan för Dalälvens avrinningsområden.
 2009:05 Verksamhetsplan.
 2009:06 Årsredovisning 2008 för Länsstyrelsen Dalarna.
 2009:07 Verksamhetstillsyn Personer med demenssjukdom i ordinärt boende.
 2009:08 När lanthandeln stänger.
 2009:09 Laserskanning från flyg och fornlämningar i skog.
 2009:10 Bostadsmarknadsenkät 2009-10.
 2009:11 Tillsyn över energihushållning - Erfarenheter från Dalarna.
 2009:12 Inventering av förorenade områden, grafiska industrin.
 2009:13 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län – sammanfattningsrapport.
 2009:14 Samordnad recipientkontroll i Dalälven 2008.
 2009:15 Anmälningsplikten. Sammanställning 2008.
 2009:16 Rosa Kampanjen. Mot illegal alkoholhantering.
 2009:17 Program för

uppföljning av Dalarnas miljömål 2009-2011.
 2009:18 Insekter på brandfält.
 2009:19 Styrel: Länsförsök Dalarna 09 – Slutrapport.
 2009:20 Vattenuttag för snökanoner i Dalarnas län.
 2009:21 Serviceuppdragen.
 2009:22 Organiska miljögifter.
 2009:23 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län – Avfallssektorn.
 2009:24 Övervakning av vedlevande insekter i Granåsens vädetrakt.
 2009:25 Risk- och sårbarhetsanalys 2009.
 2009:26 Länsstyrelsernas bevakningsuppdrag/betaltjänster
 2009:27 Länsamverkansprojekt – verksamhetsavfall 2008.

2010:01 Dalarnas regionala serviceprogram 2010-2013.
 2010:02 Vindkraft kring Siljan?
 2010:03 Verksamhetsplan 2010.
 2010:04 Mer träd på myrar de senaste 20 åren.
 2010:05 Verifiering av kemisk status Badelundaåsen inom Borlänge, Sätters och Hedemora kommun.
 2010:06 Verifiering av kemisk status Badelundaåsen inom Avesta kommun.
 2010:07 Årsredovisning 2009.
 2010:08 Metallpåverkade sjöar och vattendrag i Dalarna.
 Konsekvenser av en tusenårig gruvhistoria.
 2010:09 Kartläggning av farliga kemikalier – tillsynsprojekt.
 2010:10 Bostadsmarknaden i Dalarna 2010.
 2010:11 Kartläggning av SFI i Dalarna – och en kvalitativ studie.
 2010:12 Metaller i fisk i Dalälvens sjöar.
 2010:13 Växtplanktonsamhällen i Dalälvens sjöar.
 2010:14 Fisk i Dalälvens sjöar.
 2010:15 Saxdalen. Miljöanalys av ett historiskt gruvområde samt konsekvenser av en efterbehandling.
 2010:16 Utvärdering av biologiska bedömningsgrunder för sjöar.
 2010:17 Uppföljning av regionalt företagsstöd med slutligt beslut år 2004.

2010:18 Långsiktig strategisk plan för omarrondering i Dalarnas län.
 2010:19 Långsiktig strategisk plan för omarrondering i Dalarnas län – projektrapport.
 2010:20 Samordnad recipientkontroll i Dalälven 2009.
 2010:21 Mjukbottenfaunan i Dalälvens sjöar – struktur och funktion.
 2010:22 Intervjuer med ängsbrukare.
 2010:23 Bevakning av grundläggande betaltjänster.
 2010:24 Regional risk- och sårbarhetsanalys 2010.
 2010:25 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län – industrideponier.
 2010:26 Klimatanpassningsstrategi 2020.
 2010:27 Biotopkartering av rinnande vatten. Beskrivning och jämförande analys av metoder i Dalarna, Jönköping och Västernorrland.

2011:01 Malingsbo-Klotens framtid. Utredning om natur- och friluftsvärden.
 2011:02 Främmande musslor i Kärtyllasjön i Dalarna 2010.
 2011:03 Kartering av brandfält från satellitdata. Koncept för årlig kartering.
 2011:04 Verksamhetsplan 2011.
 2011:05 Klimatanpassningsstrategi 2020. Prioriterade sektorer i Dalarnas län.
 2011:06 Utveckling av metoder för mätning av ljudnivåer i fjällen.
 2011:07 Är Dalarna jämställt? Lägesrapport 2011.
 2011:08 Årsredovisning 2010.
 2011:09 Strategi för hållbar turistutveckling i Fulufjällsområdet.
 2011:10 Sustainable Tourism Development Strategy.
 2011:11 Elfenbensslaven i Sverige.
 2011:12 Jättesköldlav.
 2011:13 Strategi Miljögifter 2011-2012, Problembild för Dalarnas län.
 2011:14 Kommunala energi- och klimatstrategier.
 2011:15 Vindkraftsunderlag för

Dalarnas klimat- och energistrategi.
 2011:16 Bostadsmarknaden i Dalarna 2011
 2011:17 Samordnad recipientkontroll i Dalälven 2010
 2011:18 Inventering av förorenade områden – Nedlagda kommunala deponier i fem kommuner
 2011:19 Inventering av förorenade områden i Dalarnas län – Förorenade sediment
 2011:20 Närvärme - en resurs i energiomställningen.
 2011:21 Gemensamma dataunderlag i Vanån.
 2011:22 Inventering av kungsörn i riksintresseområden för vindkraft i Rättvik, Mora och Orsa.
 2011:23 Historiska våtmarker i odlingslandskapet.
 2011:24 Effektiva miljömålsåtgärder. En utvärdering i fyra län.
 2011:25 Genetiska studier av öring från Lurån och Sångåns vattensystem.
 2011:26 Provfiske inom Dalarnas fjällreservat och nationalparker år 2009 - en resultatsammanställning.
 2011:27 Bevakning av grundläggande betaltjänster.
 2011:28 Underlag för gränshandel och köpcentrum i Sälen.
 2011:29 Plan för tillsynsvägledning enligt miljöbalken 2012-2014.
 2011:30 Regional risk- och sårbarhetsanalys för Dalarnas län 2011.
 2011:31 Kommunala etableringsinsatser för vissa nyanlända i Dalarna: SFI, samhällsorientering och andra yrkesförberedande insatser.

2012:01 Miljökvalitetsnormer och luftkvaliteten i Dalarna
 2012:02 Vattenförsörjningsplan Dalarnas län.
 2012:03 Materialförsörjningsplan - Dalarnas län.
 2012:04 Fladdermusfaunan i Dalarna - Sammanställning av inventeringar åren 2008-2010
 2012:05 Potentialer för solenergi i Dalarna

2012:06 Hur går miljöarbetet regionalt och lokalt? – delprojekt i fördjupad utvärdering av Sveriges miljömål 2012. Länsstyrelserna och RUS
 2012:07 Årsredovisning 2011
 2012:08 Kransalger i Dalarna
 2012:09 Skyddsvärda träd i Dalarna
 2012:10 Ängssvampar i Dalarna
 2012:11 Betaltjänster – bredband och ny teknik
 2012:12 Åtgärdsplan för flottleds-rensade vattendrag i Dalarnas län
 2012:13 Utvärdering av företagsstöd, Regional konkurrenskraft och sysselsättning i Norra Mellansverige
 2012:14 Samordnad recipientkontroll i Dalälven 2011
 2012:15 Bostadsmarknaden i Dalarna 2012
 2012:16 Vedinsekter på död tall och brandfält i Dalarna 2011 – en inventering av ÄGP-arter på nydöd tall, äldre tallved och i bränd skog
 2012:17 Grundvattenundersökningar i Dalarna 2010-2011
 2012:18 Plan för tillsynsvägledning enligt miljöbalken
 2012:19 Bevakning av grundläggande betaltjänster
 Länsstyrelsernas årsrapport 2012
 2012:20 Energi- och klimatstrategi för Dalarna.
 2012:21 Växtplankton i 33 sjöar i Västmanlands, Stockholms och Dalarnas län 2011
 Klassificering av ekologisk status
 2012:22 Regional risk- och sårbarhetsanalys för Dalarnas län 2012

2013:01 Raggbocken, hotad skalbagge i Dalarna, Åtgärdsprogram i fyra skogslandskap
 2013:02 Årsredovisning 2012
 Länsstyrelsen i Dalarnas län.
 2013:03 Underlag för potentialberäkningar av förnybar energi.
 2013:04 Energihushållning i VA-sektorn. Ett gemensamt samverkansarbete för alla VA-huvudmän i Dalarna.
 2013:05 Trygghetens värde

– sociala risker ur ett ekonomiskt perspektiv.
 2013:06 Fakta om småkryp i Dalarnas vattendrag.
 2013:07 Fältgentiana i Dalarna
 Lägesrapport om en av våra ovanligaste växter.
 2013:08 Jordbrukets klimatpåverkan – globala utsläpp och lokala åtgärder.
 2013:09 Levande vatten. Förslag för att minska negativa effekter från kraftverk och dammar i Vanåns avrinningsområde.
 2013:10 Djurägars erfarenheter av rovdjursavvisande stängsel.
 2013:11 Dalarnas miljömål – Miljömål.
 2013:12 Dalarnas Miljömål – Åtgärdsprogram 2013–2016
 2013:13 Dalarna – Pilotlän för grön utveckling – Slutrapport och vägledning.
 2013:14 Värna Vårda Visa.
 2013:15 Hur synliga är vindkraftverk på långt avstånd?
 2013:16 Så förändras Dalarnas näringsliv. En kartläggning av de senaste 10–25 åren.
 2013:17 Samordnad recipientkontroll i Dalälven 2012. Vatten- och sedimentkemi, fisk, växtplankton och bottenfauna.
 2013:18 Bostadsmarknaden i Dalarna Från överskott till bostadsbrist.
 2013:19 Nyanlända elever utbildningsvillkor i Dalarna.
 2013:20 Bredbandsstrategi för Dalarna
 2013:21 Bevakning av grundläggande betaltjänster
 2013: 22 Utvärdering av strategi för formellt skydd av skog i Dalarnas län
 2013:23 Rönnpraktbaggen i Sverige.
 Inventeringar i mellersta Sverige under 2004–2009
 2013:24 Gröna infrastrukturer för biologisk mångfald i Dalaskogarna. Har habitatnätverk för barrskogsarter förändrats 2002–2012?
 2013:25 Swot-analys för Dalarnas regionala handlingsplan
 2013:26 Regional risk- och sårbarhetsanalys för Dalarnas län 2013

2014:01 Plan för tillsynsvägledning enligt miljöbalken 2014–2016
 2014:02 Västra Leksand, en förstudie om omarrondering
 2014:03 Myrfågelinventering i Älvdalen under perioden 1977 till 2012
 2014:04 Är Dalarnas jämställt? Lägesrapport 2013
 2014:05 Flexibel och yrkesinriktad sfi
 2014:06 Årsredovisning 2013
 2014:07 Bostad sökes – om hemlöshet och förebyggande arbete i Dalarna
 2014:08 Erfarenheter av kriskommunikation på lokal och regional nivå i samband med kärnkraftsolyckan i Fukushima 2011
 2014:09 Trädgränsens förändring 1974 till 2013 – fotoserie från fjället Östra Barfredshogna i norra Dalarna.

Erfarenheter av kriskommunikation på lokal och regional nivå i samband med kärnkraftsolyckan Fukushima 2011

En arbetsgrupp med företrädare för länsstyrelserna, landstingen och kommunerna i Dalarna och Gävleborg har studerat de japanska myndigheternas erfarenheter av krisinformation och kriskommunikation i samband med kärnkraftsolyckan i Fukushima.

I denna rapport redovisas slutsatser och förslag på åtgärder för att öka förmågan att informera och kommunicera vid kärnkraftsolyckor i Sverige eller dess närhet.

För din QR-läsare över den här koden, så hamnar du på vår webb med fler intressanta rapporter.

